

CENTRUM EDUKACJI KIBR

Przez wiedzę do sukcesu

Zasady i proces raportowania danych niefinansowych wg standardu GRI G4

Prezentacja

Anna Johnson, PwC

Katarzyna Kwasza, PwC

Anna Johnson (z d. Szlachta)

PwC, Menedżer

+48 502 184 818
anna.johnson@pl.pwc.com

Dodatkowe kwalifikacje

- Anna posiada wykształcenie wyższe (San Jose State University, California, USA).
- Posiada kwalifikację Certified Risk Management Assurance (CRMA).
- Jest w trakcie zdobywania kwalifikacji ACCA (Association of Chartered Certified Accountants)

Profil:

- Anna jest menedżerem w Zespole ds. Zarządzania Ryzykiem, Systemów i Kontroli Wewnętrznej. Posiada 10-letnie doświadczenie w weryfikacji danych pozafinansowych, doradztwie w zakresie raportowania niefinansowego i zintegrowanego oraz badaniu sprawozdań finansowych.
- Jest członkiem Zespołu do spraw sprawozdawczości niefinansowej przy Krajowej Izbie Biegłych Rewidentów, w której skład wchodzi także m.in. Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Rozwoju oraz Instytut Auditorów Wewnętrznych, a której celem jest praktyczne przełożenie nowych przepisów na raportowanie spółek oraz obowiązki biegłych rewidentów w tym zakresie.

Wybrane doświadczenia:

- Kieruje projektami opracowania raportów społecznych w oparciu o standard GRI G4 (w tym mające na celu wypełnienie nowych obowiązków wynikających z Ustawy o rachunkowości w odniesieniu do raportowania danych niefinansowych) oraz świadczy usługi doradcze w zakresie raportowania zintegrowanego.
- Anna była kierownikiem wielu projektów mających na celu świadczenie usług atestacyjnych danych pozafinansowych (takich jak raporty społeczne oraz zintegrowane). Przeprowadziła jedyne w Polsce weryfikacje odpowiedzialnego łańcucha dostaw złota oraz weryfikację mającą na celu uzyskanie certyfikacji Responsible Gaming.
- Prowadziła weryfikację wiodących rankingów CSR w Polsce: Ranking Odpowiedzialnych Firm (czterokrotnie), oraz Liderzy Filantropii (czterokrotnie). Przez ponad 3 lata była certyfikowanym Trenerem GRI.
- Prowadziła także badania sprawozdań finansowych sporządzanych według polskich zasad rachunkowości, MSSF dla polskich i międzynarodowych Spółek.

Publikacje:

- „Raportowanie zintegrowane kluczem do budowania przewagi konkurencyjnej firmy” – Przegląd Corporate Governance, Biuletyn Polskiego Instytutu Dyrektorów, 3 (35) 2013

Ekspert merytoryczny:

- „Raporty społeczne, czyli kopalnia wiedzy o spółkach”, autor Ireneusz Sudak, Gazeta Wyborcza, 28.02.2017, wywiad
- „Spółka w pełni transparentna – czyli właściwie jaka?”, autor Katarzyna Kucharczyk, Parkiet, 25.07.2016, wywiad
- „Firmy do raportu. Pytanie jakiego?” autor Jakub Kapiszewski, Dziennik Gazeta Prawna, 25.02.2015, wywiad
- „Pora na raportowanie zintegrowane” autor Katarzyna Kucharczyk, Parkiet, 16.02.2015, wywiad
- „Raportowanie (jakié znamy) odchodzi do lamusa” – rozmowa z Katarzyną Gembałik-Kinas, BRIEF, 11 (169) /2013

Katarzyna Kwasza

PwC, Starszy Menedżer

+48 519 504 636
katarzyna.kwasza@pl.pwc.com

Dodatkowe kwalifikacje

- Katarzyna posiada uprawnienia polskiego biegłego rewidenta (KIBR).
- Jest członkiem brytyjskiego stowarzyszenia biegłych rewidentów (ACCA).

Profil:

- Katarzyna jest Starszym Menedżerem w Dziale Audytu i Doradztwa Księgowego. Posiada ponad 10-letnie doświadczenie w rewizji sprawozdań finansowych, doradztwie księgowym oraz implementacji i weryfikacji kontroli wewnętrznych zgodnie z wymaganiami SOX (Ustawa Sarbanesa-Oxleya). Nadzoruje audyty skonsolidowanych i jednostkowych sprawozdań finansowych przygotowywanych zgodnie z polskimi i międzynarodowymi standardami sprawozdawczości finansowej (MSSF).
- Jest członkiem Zespołu do spraw sprawozdawczości niefinansowej przy Krajowej Izbie Biegłych Rewidentów, w której skład wchodzi także m.in. Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Rozwoju oraz Instytut Auditorów Wewnętrznych, a której celem jest praktyczne przełożenie nowych przepisów na raportowanie spółek oraz obowiązki biegłych rewidentów w tym zakresie.

Wybrane doświadczenia:

- Posiada doświadczenie w badaniu spółek z sektora budowlanego, produkcyjnego oraz handlowego.
- Katarzyna pełni również rolę starszego menedżera do spraw zarządzania Ryzykiem i Jakością dla Działu Audytu i Doradztwa Księgowego PwC w Europie Środkowej i Wschodniej.
- W latach 2011-2014 pracowała w biurze PwC w Nowym Jorku w globalnym dziale Zarządzania Ryzykiem i Jakością. Do jej obowiązków należało zajmowanie się szerokim zakresem zagadnień operacyjnych dotyczących spółek PwC na całym świecie, związanych z adresowaniem istniejących i pojawiających się ryzyk, w tym tworzenie odpowiednich polityk i procedur.
- Portfel jej klientów obejmował m.in. Grupę Polskie Linie Lotnicze LOT, Coca-Cola HBC, Avon, Colgate-Palmolive, Hochtief, Triumph International, Danfoss Power Solutions.

Agenda

Dzień 1

1. Wprowadzenie
2. System GRI a inne standardy raportowania
3. Składowe systemu GRI
4. Podsumowanie

Dzień 2

1. Proces raportowania przy aplikacji standardu GRI G4
2. Weryfikacja raportu niefinansowego – wyzwania
3. Sprawdzian wiadomości

Dzień 1

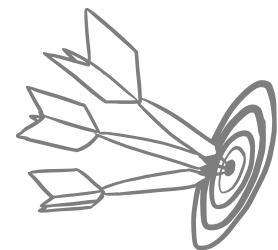
Agenda

Dzień 1

1. Wprowadzenie
2. System GRI a inne standardy raportowania
3. Składowe systemu GRI
4. Podsumowanie

Cele szkolenia

- Nabycie wiedzy w zakresie wytycznych GRI G4 oraz zasad raportowania danych niefinansowych przy ich aplikacji, w tym w zakresie doboru wskaźników.
- Relacje GRI w stosunku do innych standardów CSR oraz standardów raportowania niefinansowego.
- Poznanie relacji między obszarami ujawniania danych, wynikającymi z nowego art. 49b Ustawy o rachunkowości w zakresie raportowania informacji niefinansowych a obszarami standardu GRI G4 (Dyrektywa 2014/95/UE).
- Rozwinięcie wiedzy w zakresie poszczególnych grup wskaźników (środowiskowych, społecznych, ekonomicznych).
- Znajomość usług GRI w zakresie podnoszenia wiarygodności raportu.
- Wzrost wiedzy na temat zaleceń GRI w zakresie weryfikacji raportów.
- Proces weryfikacji raportu przygotowanego z wykorzystaniem wytycznych GRI G4.
- Umiejętność wskazania podstawowych różnic pomiędzy raportowaniem finansowym, niefinansowym oraz zintegrowanym.

Definicje

Zrównoważony rozwój - ang. Sustainability

- proces przemian, który zapewnia zaspokajanie potrzeb obecnego pokolenia bez umniejszania szans rozwojowych przyszłych generacji, m.in. dzięki zintegrowanym działaniom w zakresie rozwoju gospodarczego, społecznego oraz w zakresie środowiska. Takie rozumienie zagadnienia zrównoważonego rozwoju zostało rozpowszechnione dzięki raportowi Światowej Komisji G.H. Brundtland do spraw Środowiska i Rozwoju pt. [Our Common Future](#) (*Nasza wspólna przyszłość*).
- proces zmian społecznych, gospodarczych i środowiskowych, który zapewnia równowagę pomiędzy zyskami i kosztami rozwoju i to w perspektywie przyszłych pokoleń, czyli jest „odzwierciedleniem polityki i strategii ciągłego rozwoju gospodarczego i społecznego bez szkody dla środowiska i zasobów naturalnych, od których jakości zależy kontynuowanie działalności człowieka i dalszy rozwój”.

Definicje

Spółeczna Odpowiedzialność Biznesu (Przedsiębiorstw) – ang. Corporate Social Responsibility (CSR)

- zgodnie z definicją Komisji Europejskiej jest „odpowiedzialnością przedsiębiorstw za ich wpływ na społeczeństwo”.
- **Inną aktualną definicją** jest definicja zawarta w normie PN-ISO26000 - "odpowiedzialność organizacji za wpływ jej decyzji i działań na społeczeństwo i środowisko zapewniania przez przejrzyste i etyczne postępowanie które:
 - ✓ przyczynia się do zrównoważonego rozwoju, w tym dobrobytu i zdrowia społeczeństwa;
 - ✓ uwzględnia oczekiwania interesariuszy;
 - ✓ jest zgodne z obowiązującym prawem i spójne z międzynarodowymi normami postępowania;
 - ✓ jest zintegrowane z działaniami organizacji i praktykowane w jej relacjach."

Czym w takim razie jest raportowanie niefinansowe?

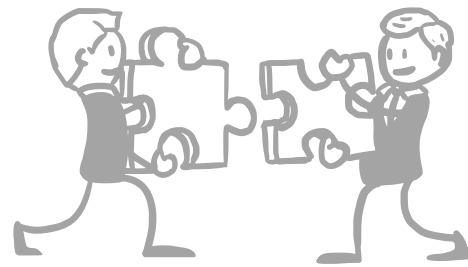
- Raport zrównoważonego rozwoju
- Raport społecznej odpowiedzialności biznesu
- Raport CSR
- Raport oddziaływania społecznego
- Raport odpowiedzialności społecznej
- etc.

Obecnie słyszymy także o:

- Raport zintegrowany

A także w wyniku zmian regulacyjnych o:

- Oświadczenie na temat informacji niefinansowych lub
- Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych

Geneza i rozwój raportowania niefinansowego

- Rozwój raportowania niefinansowego trwa od wielu dekad
- XIX w. przemysłowiec Andrew Carnegie mówił, że „*Surplus wealth is a sacred trust which its possessor is bound to administer in his lifetime for the good of the community*”. Andrew Carnegie był przeciwnikiem dobroczynności jednocześnie twierdząc, że bogaci powinni przekazywać nadwyżki swych fortun na cele społeczne.
- Pierwsze odwołania do odpowiedzialności biznesu pochodzą z 1916 r. z artykułu J.M. Clark w the Journal of Political Economy

“if men are responsible for the known results of their actions, business responsibilities must include the known results of business dealings, whether these have been recognised by law or not”.
- Współczesne podejście do społecznej odpowiedzialności biznesu jest często odnoszone do książki Howarda Bowena „Social Responsibilities of the Businessman” z 1953 r.

Geneza i rozwój raportowania niefinansowego

- Obecnie wg. najnowszych danych Global Reporting Initiative (GRI) odnośnie raportowania niefinansowego:

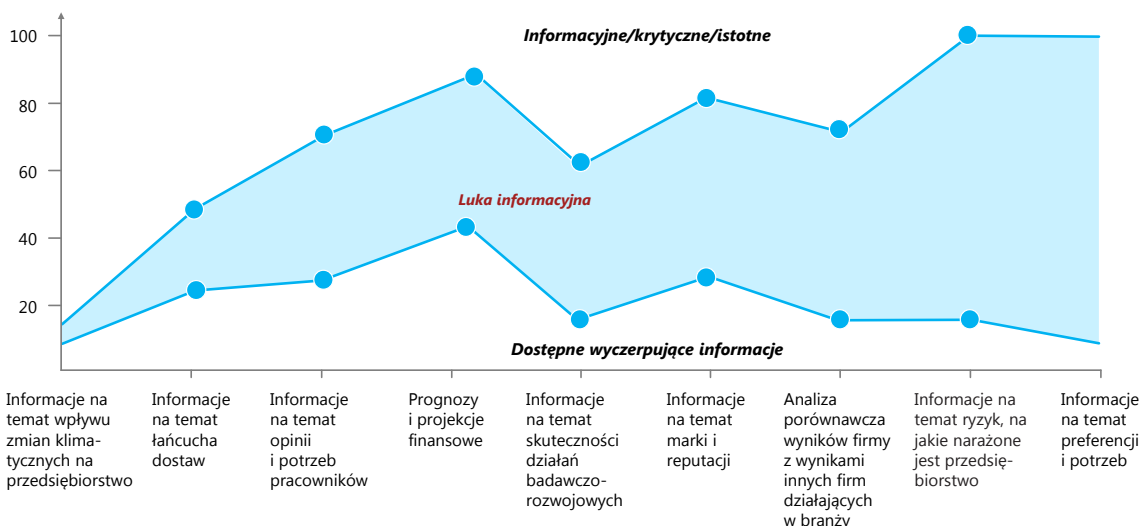
Wartość raportowanie niefinansowego

Luka informacyjna

Wyzwanie

Wypełnienie luki informacyjnej zapewniającej możliwość zaraportowania danych niefinansowych

Trendy w raportowaniu niefinansowym

Treść raportów:

- Zwiększenie transparentności
- Zwiększenie uwagi na istotność kwestii przedstawianych w raportach oraz przejrzystość i skupienie na strategii
- Zdefiniowanie celów dążących do osiągnięcia zrównoważonego modelu biznesu
- Raportowanie ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb informacyjnych inwestorów
- Raportowanie na temat wartości stworzonej/ utraconej w kapitałach wykorzystywanych w działalności przedsiębiorstwa innych niż finansowy czyli np. kapitał naturalny czy społeczny

Format raportów:

- Digitalizacja i dążenie do bieżącej informacji w czasie rzeczywistym

Zanim zaraportujesz...

Jak zaraportować w przejrzysty i transparenty sposób?

Wyważone raportowanie

Pokaż informacje w wyważony i transparentny sposób oraz wyjaśnij gdzie i w jaki sposób zostaną wprowadzone udoskonalenia.

Zapewnienie

Zapewnij wiarygodność treści swojego raportu poprzez odpowiednie odwołania, np. niezależne badania, zewnętrzne benchmarki, panele ekspertów zewnętrznych lub zewnętrzne niezależne poświadczenie.

Zanim zaraportujesz...

Jak zrównoważony rozwój pasuje do strategii Twojej organizacji?

Przegląd organizacji

Przedstaw przegląd kluczowych aktywności swojej organizacji oraz środowiska, w którym operuje.

Strategia

Opisz jak Twoja strategia zrównoważonego rozwoju jest zintegrowana z podstawową strategią biznesu oraz pokaż w jaki sposób przenika ona w całej firmie.

Konsekwencje finansowe

Zilustruj w jaki sposób Twoja strategia zrównoważonego rozwoju wpływa i będzie wpływać na wynik.

Zanim zaraportujesz...

W jaki sposób rozważasz swoje priorytety?

Istotność

Zademonstruj, że masz zrozumienie aspektów zrównoważonego rozwoju najbardziej istotnych dla Ciebie i dla Twoich kluczowych interesariuszy.

Zaangażowanie interesariuszy

Wyjaśnij w jaki sposób angażujesz się z kluczowymi interesariuszami oraz jak to wpłynęło na Twoją strategię zrównoważonego rozwoju.

Ryzyka i szanse

Wyjaśnij kluczowe strategiczne ryzyka i szanse dla Twojej organizacji wynikające z kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem.

Zanim zaraportujesz...

Jak monitorujesz i zarządzasz wydajnością?

Kluczowe wskaźniki wydajności (KPIs) oraz cele

Zidentyfikuj KPIs bezpośrednio powiązane z Twoją strategią zrównoważonego rozwoju oraz ustal ambitne ale realistyczne cele, względem których możesz monitorować swoje osiągnięcia.

Zarządzanie

Przedstaw przejrzyste wyjaśnienie struktury zarządczej w zakresie odpowiedzialności za zrównoważony rozwój oraz wyjaśnij jak dyrektorzy oraz pracownicy są motywowani do dostarczania strategii zrównoważonego rozwoju.

Zanim zaraportujesz...

W jaki sposób rozważasz szerszą perspektywę rozwoju swojego biznesu?

Łańcuch dostaw

Rozważ istotne aspekty dla Twojego biznesu na początkowym (upstream) i końcowym (downstream) etapie tworzenia wartości w łańcuchu dostaw aby wziąć pod uwagę cały środowiskowy, społeczny i ekonomiczny wpływ, zarówno pozytywne jak i negatywne.

Zabezpieczenie na przyszłość

Ujawnij, że rozważyłeś przyszłe ograniczenia zasobów, które mogą mieć wpływ na Twój biznes, np.: niefinansowe kapitały takie jak kapitał naturalny oraz ludzki.

Agenda

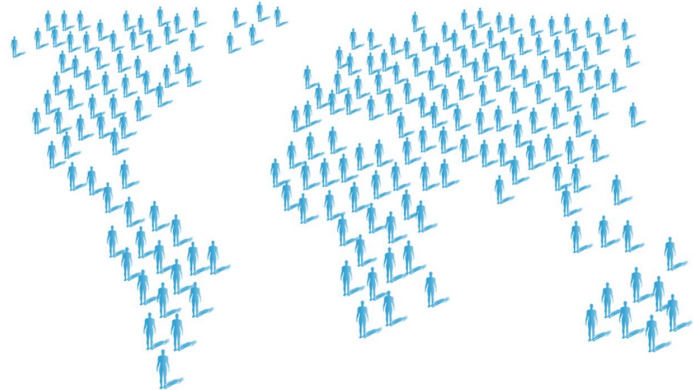
Dzień 1

1. Wprowadzenie
- 2. System GRI a inne standardy raportowania**
3. Składowe systemu GRI
4. Podsumowanie

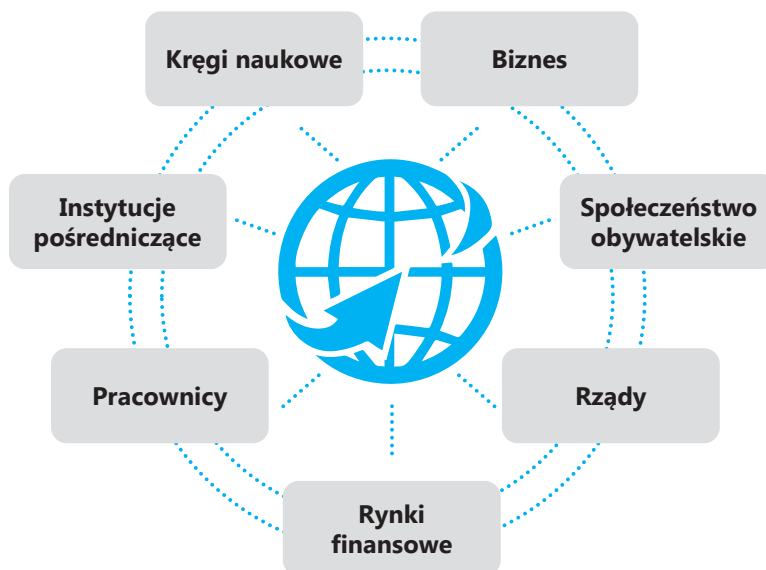
Global Reporting Initiative (GRI)

Międzynarodowa niezależna organizacja, działająca od końca lat 90, która pomaga firmom, rządowi oraz innym organizacjom zrozumieć jaki wpływ ma biznes na krytyczne problemy związane ze zrównoważonym rozwojem takie jak zmiana klimatu, prawa człowieka, korupcja.

Standardy raportowania GRI są obecnie wykorzystywane przez tysiące organizacji raportujących w 90 krajach.

Co to jest GRI?

Struktura GRI

- Sekretariat
- Lokalne przedstawicielstwa
- Organy zarządzające
- Interesariusze organizacyjni
- Partnerzy szkoleniowi i dostawcy oprogramowania
- Sojusze strategiczne

Wytyczne GRI G4

Kompleksowe i najbardziej popularne wytyczne z zakresu raportowania niefinansowego. Zawierają ogólne zasady raportowania oraz szczegółowe zalecenia odnośnie zawartości raportu.

Rozwój wytycznych G4

- 2000 ● Opublikowano pierwsze wytyczne GRI - G1
- 2001
- 2002 ● Wytyczne GRI - G2
- 2003
- 2004
- 2005
- 2006 ● Wytyczne GRI - G3
- 2007
- 2008
- 2009
- 2010
- 2011 ● Aktualizacja wytycznych GRI : G3.1
- 2012
- 2013 ● Wytyczne GRI: G4
- 2014
- 2015
- 2016 ● GRI Standards – pierwszy globalny standard w zakresie raportowania zrównoważonego rozwoju
- 2017
- 2018 ● Wytyczne G4 można wykorzystywać tylko do 1 lipca

Dlaczego powstały Wytyczny GRI G4?

- ✓ Wytyczne bardziej **przyjazne użytkownikom** umożliwiające łatwe rozumienie i zastosowanie zasad GRI
- ✓ Poprawa **jakości technicznej** zawartości Wytycznych w celu eliminacji dwuznaczności i sprzecznych interpretacji – zarówno dla raportujących, jak i użytkowników
- ✓ Możliwie jak największa **harmonizacja** z innymi międzynarodowymi standardami (OECD, UNGC)
- ✓ Bardziej precyzyjne wskazówki dotyczące zawierania w raportach społecznych istotnych zagadnień dzięki zaangażowaniu interesariuszy
- ✓ Wytyczne i wskazówki do połączenia procesu raportowania społecznego z **przygotowaniem Zintegrowanego Raportu**

W centrum uwagi G4

Istotność: należy składać raporty o tym, co jest ważne i kiedy jest ważne

Co jest ważne oraz **kiedy** jest ważne

- Zrozumienie najbardziej znaczącego wpływu i podejmowanie decyzji w tym zakresie
- Strategiczne, skoncentrowane, wiarygodne i przyjazne dla użytkownika raporty

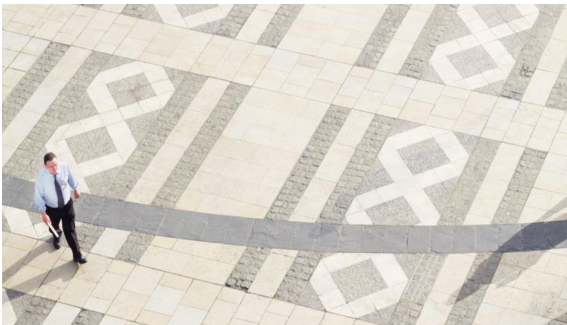
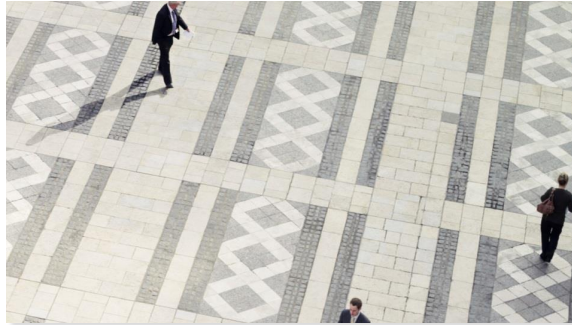
GRI a inne systemy raportowania

- Communication on Progress - 10 Zasad UN Global Compact
- Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych
- Norma ISO26000 - Wytyczne dotyczące społecznej odpowiedzialności
- Norma SA8000 – Social accountability
- Standardy serii AA1000
- Norma ISO 14001 – Zarządzanie środowiskowe
- Wytyczne ONZ dot. Biznesu i praw człowieka
- Konwencje Międzynarodowej Organizacji Pracy
- Strategia Komisji Europejskiej dotycząca CSR
- Carbon Disclosure Project (CDP)
- Standard Informacji Niefinansowych – Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych
- 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju – Organizacja Narodów Zjednoczonych
- **International Integrated Reporting Framework**
- **Ustawa o rachunkowości (zmiany wynikające z Dyrektywy 2014/95/UE)**

Raportowanie zintegrowane – <IR>

Czym jest raportowanie zintegrowane?

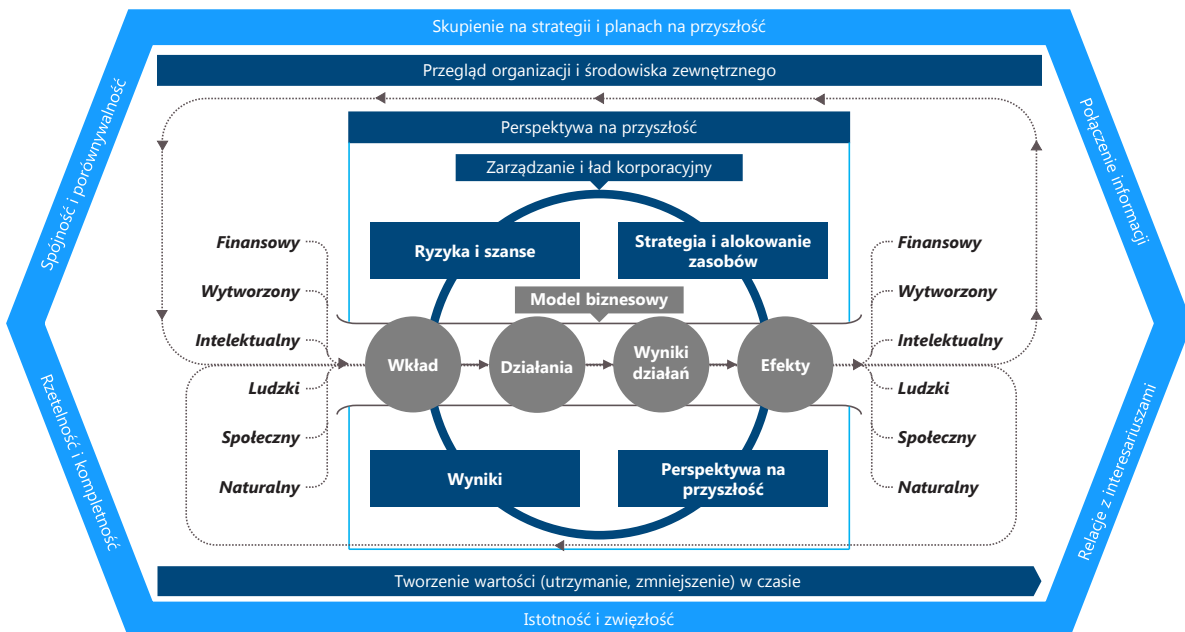
To proces, który ma na celu przeprowadzenie analizy i zebranie informacji kluczowych dla interesariuszy, w formie rzetelnego raportu zintegrowanego, podsumowującego w jaki sposób realizowana strategia biznesowa i system zarządzania ryzykiem przekłada się na **tworzenie wartości firmy w czasie**, z uwzględnieniem wpływu firmy na otoczenie.

Czym raportowanie zintegrowane nie jest?

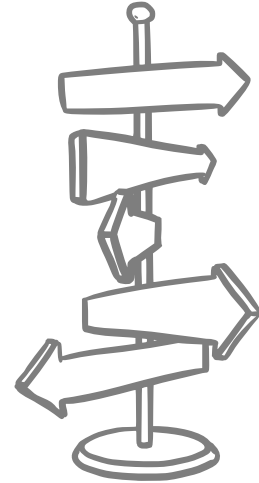
Wśród osób, które nie znają <IR> panuje nieporozumienie odnośnie prawidłowego znaczenia Wytycznych. Osoby te uważają często, że określenie to oznacza wyłącznie dodanie do Raportu Rocznego aspektów dotyczących zrównoważonego biznesu, np. środowiskowych i społecznych. Jednakże kluczowe komponenty dobrego <IR> to: strategia, model biznesowy, perspektywa długookresowa, wyniki finansowe i zarządzanie ryzykiem – aspekty zrównoważonego biznesu powinny być spójne z tymi komponentami i rozważane w ich kontekście.

Wytyczne do <IR>

Stan raportowania informacji niefinansowych w UE przed implementacją zmian wprowadzonych przez Dyrektywę

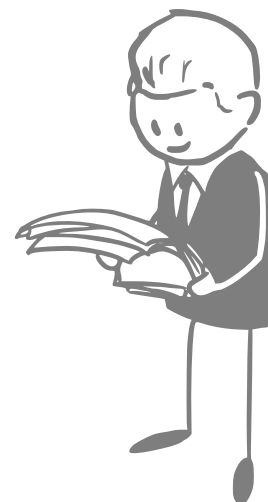
- Zróżnicowanie wymogów dotyczących ujawniania informacji niefinansowych w poszczególnych krajach UE
- Ograniczona dostępność oraz dyskusyjna jakość dostępnej informacji niefinansowej wobec rosnących oczekiwań czytelników sprawozdań finansowych
- Brak różnorodności w składach rad nadzorczych, organów zarządzających i administrujących

Obowiązek ujawniania informacji niefinansowych w 2017 r.

Implementacja wymogów Dyrektywy 2014/95/UE zmieniającej Dyrektywę 2013/34/UE:

- zmiana ustawy o rachunkowości
- zmiana rozporządzenia Ministra Finansów o raportach bieżących i okresowych

Zmiany do ustawy o rachunkowości w 2017 r.

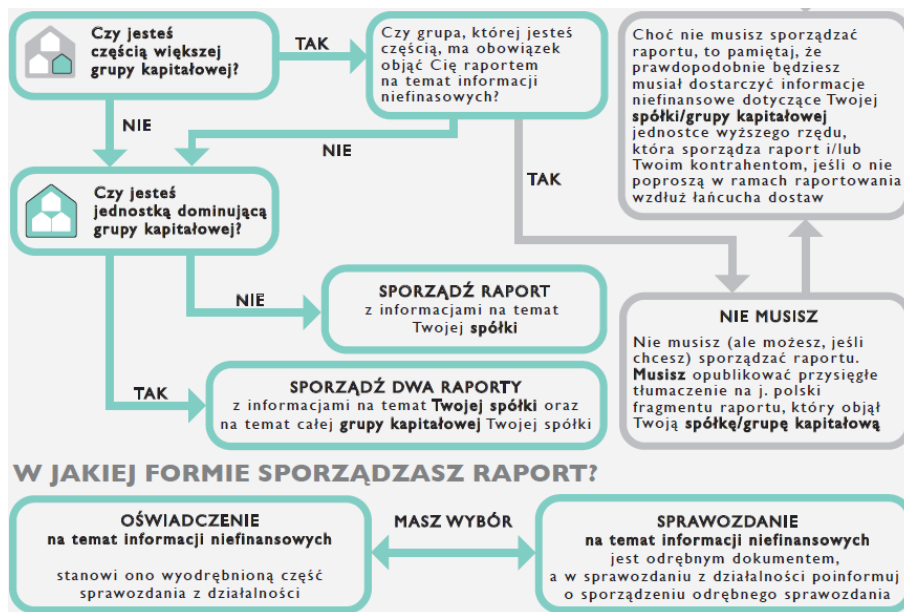
Informacje niefinansowe

Obowiązek przygotowania **przez jednostki zainteresowania publicznego** oświadczenia na temat informacji niefinansowych, jeśli:

Jednostki zainteresowania publicznego Jeśli w bieżącym i w poprzednim roku obrotowym			
	Średnioroczne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty	Przychody netto	Suma aktywów
Oświadczenie na temat informacji niefinansowych Spółki	500	170 mln zł	85 mln zł
Oświadczenie na temat informacji niefinansowych Grupy	500	170 mln zł Po dokonaniu korekt konsolidacyjnych LUB	85 mln zł Po dokonaniu korekt konsolidacyjnych LUB
	500	204 mln zł Przed dokonaniem korekt konsolidacyjnych	102 mln zł Przed dokonaniem korekt konsolidacyjnych

Spółka zależna i dominująca niższego stopnia jeśli wypełnia samodzielnie ww. kryteria będzie zwolniona ze sporządzania jednostkowego oświadczenia na temat informacji niefinansowych, jeśli **spółka dominująca obejmie ją oświadczeniem grupy kapitałowej na temat informacji niefinansowych**.

Kto musi raportować informacje niefinansowe?

Definicja JZP

- Banki
- Zakłady ubezpieczeń
- Emitenci
- Fundusze inwestycyjne
- Fundusze emerytalne
- Jednostki zamierzające ubiegać się lub ubiegające się o dopuszczenie do obrotu na jednym z rynków regulowanych EOG
- Emitenci papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu w alternatywnym systemie obrotu
- Krajowe instytucje płatnicze
- Instytucje pieniądza elektronicznego

Zmiany do ustawy o rachunkowości w 2017 r.

Informacje niefinansowe

Oświadczenie dotyczy następujących kwestii:

- środowiskowych; społecznych; pracowniczych; poszanowania praw człowieka; przeciwdziałania korupcji i łapownictwu.

Zakres wymaganych ujawnień obejmuje:

- opis modelu biznesowego,
- kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością jednostki,
- opis polityk stosowanych przez jednostkę w odniesieniu do kwestii wymienionych powyżej, a także opis rezultatów stosowania tych polityk,
- opis procedur należytej staranności – jeśli stosowne w ramach polityk, oraz
- opis istotnych ryzyk związanych z powyższymi kwestiami, w tym ryzyk związanych z produktami jednostki lub jej relacjami z otoczeniem zewnętrznym, w tym z kontrahentami oraz w jaki sposób są zarządzane.

Zmiany do ustawy o rachunkowości w 2017 r.

Informacje niefinansowe

Dyrektywa nakłada obowiązek zastosowania zasady „**stosuj lub wyjaśnij**” (comply or explain) co oznacza, iż w przypadku, gdy dana jednostka nie prowadzi polityki w zakresie jednej lub kilku kwestii, ma ona obowiązek ujawnić ten fakt oraz podać przyczyny.

Oświadczenie na temat informacji niefinansowych należy sporządzić jako:

- integralny element sprawozdania z działalności jednostki lub Grupy; lub
- opcjonalnie odrębne sprawozdanie sporządzone wraz ze sprawozdaniem z działalności. Jeśli jednostka skorzysta z tej opcji, w sprawozdaniu z działalności informuje o tym fakcie.
- **Uwaga** na różnicę w terminie sporządzenia i publikacji!
- **Uwaga** na obowiązki biegłego rewidenta!

Zmiany do ustawy o rachunkowości w 2017 r.

Informacje niefinansowe

- **Termin sporządzenia** - równoległe ze sprawozdaniem z działalności, bez względu na wybraną formę (oświadczenie, odrębne sprawozdanie)
- **Obowiązek publikacji:**
 - ✓ Oświadczenie – publikowane jako część sprawozdania z działalności – w KRS w terminie 15 dni od dnia zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego
 - ✓ Odrębne sprawozdanie – publikowane na stronie internetowej firmy w terminie do 6 miesięcy od dnia bilansowego
- **Rola biegłego rewidenta** – biegły rewident potwierdza fakt sporządzenia oświadczenia bądź odrębnego sprawozdania

Pozostałe istotne informacje

- **Jednostki nie spełniające wymagań** w zakresie nowych ujawnień są obowiązane do **stosowania dotychczasowych obowiązków** ujawniania w ramach sprawozdania z działalności pewnego minimum informacji nt. kwestii środowiskowych i pracowniczych nadal będą obowiązywać pozostałe jednostki – art. 49 UoR po niewielkich zmianach.
- **Niesporządzenie lub nieprawidłowe sporządzenie oświadczenia lub odrębnego sprawozdania** – sankcje z tytułu braku wykonania podstawowego obowiązku UoR czyli grzywna lub kara pozbawienia wolności do lat 2, albo obie kary łącznie.

Wymagania ustawy o rachunkowości a GRI

art. 49b ust.8

8. Jednostka przy sporządzaniu oświadczenia na temat informacji niefinansowych może stosować dowolne zasady, w tym własne zasady, krajowe, unijne lub międzynarodowe standardy, normy lub wytyczne. W oświadczeniu jednostka zawiera informację o tym, jakie zasady, standardy, normy lub wytyczne zastosowała.

Zmiany do rozporządzenia w sprawie raportów bieżących i okresowych w 2017 r.

Informacje dotyczące różnorodności

Duże spółki giełdowe mają obowiązek ujawniania w oświadczeniu o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego **informacji na temat stosowanej przez spółki polityki różnorodności** składu jej organów administrujących, zarządzających i nadzorczych w odniesieniu do aspektów tj.:

- wieku, płci, wykształcenie i doświadczenie zawodowe,
- celów polityki różnorodności,
- sposobu jej realizacji oraz skutków w danym okresie sprawozdawczym.

*Duże spółki giełdowe (dane jednostkowe)
Jeśli w bieżącym i w poprzednim roku obrotowym przekroczone dwa z trzech progów*

	Średnioroczne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty	Przychody netto	Suma aktywów
Ujawnienie informacji na temat polityki różnorodności	250	170 mln zł	85 mln zł

Agenda

Dzień 1

1. Wprowadzenie
2. System GRI a inne standardy raportowania
- 3. Składowe systemu GRI**
4. Podsumowanie

Struktura wytycznych G4

Struktura wytycznych G4

Zasady raportowania i wskaźniki (ang. Reporting Principles and Standard Disclosures)

- Jak korzystać z Wytycznych (str. 7-10)
- Opcje zgodności (str. 11-15)
- Zasady raportowania (str. 16-19)
- Wskaźniki (str. 20-84)
 - Wskaźnik profilowe (str. 24-42)
 - Wskaźniki szczegółowe (str. 43-84)
- Szybkie łącza (str. 85-91)
- Definicje kluczowych terminów (str. 92)

Struktura wytycznych G4

Podręcznik stosowania wytycznych (ang. Implementation manual)

- Jak korzystać z podręcznika stosowania Wytycznych (str. 6-7)
- Zasady raportowania (str. 8-17)
- Wskaźniki (str. 18-236)
- Wskaźniki profilowe (str. 22-61)
- Wskaźniki szczegółowe (str. 62-236)
- Źródła (str. 237-243)
- Słowniczek (str. 244-255)
- Uwagi ogólne dotyczące raportowania (str. 256-258)

Główne cechy G4

- Wszystkie wymagane do sporządzenia raportu informacje skoncentrowane na **istotnych Aspektach**
- Swoboda w wyborze tego, na czym będzie **koncentrować** się raport
- Wytyczne dla określenia istotnych Aspektów i Zakresu (proces czteroetapowy)
- Elastyczność w zakresie włączenia **lokalnych** i **regionalnych** wymogów i ram w zakresie raportowania
- Harmonizacja i odniesienia do **uznanych na świecie** dokumentów sprawozdawczych
- Tabele przeglądowe, streszczenia i szybkie łącza
- Kompletny słowniczek, wykazy odnośników oraz wskazówki wizualne

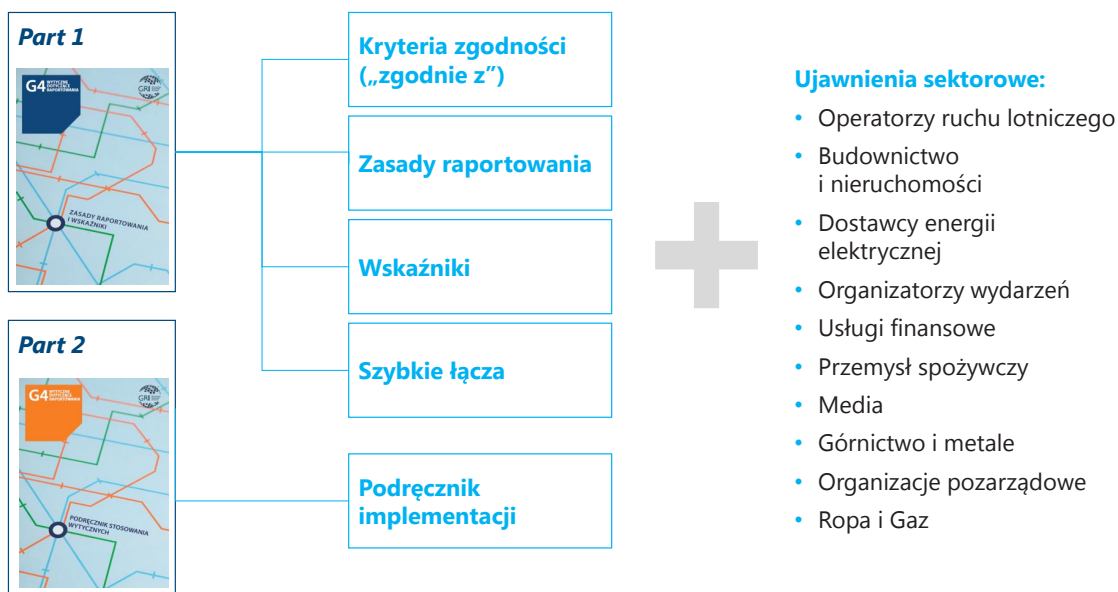

Ujawnienia sektorowe

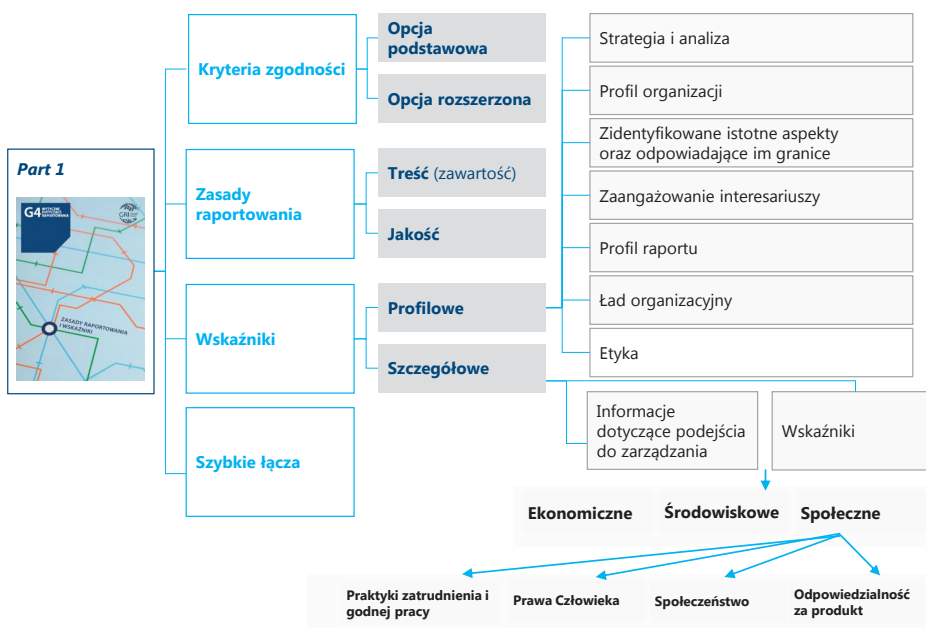
- Wytyczne zagadnień sektorowych
- Ujawnienia sektorowe G4 także do stosowania dla Standardów GRI
- Zawartość podzielona na: Ogólne i Szczegółowe Standardowe Ujawnienia
- Należy ujawnić Ogólne Standardowe Informacje **związane z sektorem**
- Szczegółowe Standardowe Informacje związane z sektorem należy ujawniać, jeżeli **mają istotne znaczenie**
- Należy odwiedzić **stronę internetową GRI**, aby zobaczyć wykaz ostatecznych wskaźników sektorowych

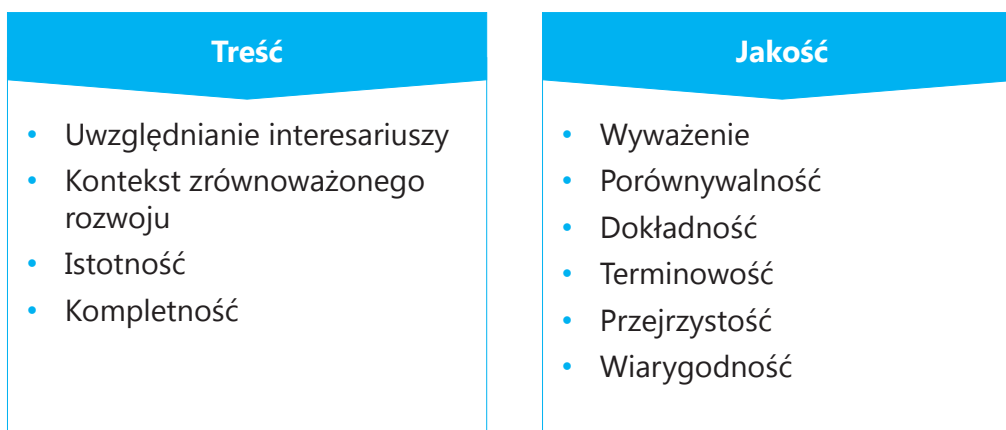
Struktura G4

Struktura G4

Zasady raportowania G4

Kryteria raportowania – dwie opcje

Raport zrównoważonego rozwoju „zgodnie” z Wytycznymi GRI G4

Wersja podstawowa

Wersja rozszerzona

Przy wyborze opcji należy wziąć pod uwagę:

- Rozmiar organizacji
- Dojrzałość w raportowaniu

Model GRI G4

Wskaźniki profilowe	Wersja podstawowa (te informacje należy przedstawić we wszystkich przypadkach)	Wersja rozszerzona (te informacje należy przedstawić we wszystkich przypadkach)
Strategia i analiza	G4-1	G4-1, G4-2
Profil organizacji	G4-3 to G4-16	G4-3 to G-16
Zidentyfikowane istotne aspekty oraz odpowiadające im granice	G4-17 to G4-23	G4-17 to G4-23
Zaangażowanie interesariuszy	G4-24 to G4-27	G4-24 to G4-27
Profil raportu	G4-28 to G4-33	G4-28 to G4-33
Ład organizacyjny	G4-34	G4-34 G4-35 to G4-55 (*)
Etyka	G4-56	G4-56 G4-57 to G458(*)
Wskaźniki profilowe dla branż	Wymagane jeśli dostępne dla branży organizacji	Wymagane jeśli dostępne dla branży organizacji
Wskaźniki	Wersja podstawowa	Wersja rozszerzona
Ogólne informacje dotyczące podejścia do zarządzania	Tylko dla istotnych aspektów	Tylko dla istotnych aspektów
Wskaźniki	Przynajmniej jeden wskaźnik powiązany z każdym zidentyfikowanym istotnym aspektem	Wszystkie wskaźniki powiązane z każdym zidentyfikowanym istotnym aspektem
Wskaźniki szczegółowe dla branż	Wymagane jeśli dostępne dla branży organizacji i jeśli są istotne	Wymagane jeśli dostępne dla branży organizacji i jeśli są istotne

Model „zgodnie z” – pominięcie wskaźników

W szczególnych przypadkach GRI dopuszcza niezareportowanie wskaźnika.

(*) PRZYCZYNY POMIĘCIA

Wskaźniki oznaczone(*) mogą być pominięte w wyjątkowych przypadkach.

W wyjątkowych przypadkach, jeśli nie ma możliwości zaprezentowania konkretnych wymaganych informacji, w raporcie należy wyraźnie:

- a) zidentyfikować pominięte informacje;
- b) wyjaśnić przyczyny, dlaczego doszło do pominięcia.

Ponadto należy uwzględnić stosowne wyjaśnienie pominięcia z poniższej listy:

- Część wskaźnika lub wskaźnik nie ma zastosowania; należy podać przyczynę, dlaczego nie ma zastosowania.
- Informacje są objęte szczególną ochroną, organizacja powinna podać przyczynę takiej szczególnej ochrony.
- Istnienie konkretnego zakazu prawnego; należy wskazać ten konkretny zakaz.
- Informacje są w danej chwili niedostępne. W przypadku niedostępności danych organizacja powinna podać kroki podjęte w celu uzyskania danych i oczekiwane ramy czasowe, kiedy podejmie te kroki.

Organizacja powinna mieć świadomość, że duża liczba pominiętych wskaźników może uniemożliwić stwierdzenie, że raport został przygotowany w wersji podstawowej lub rozszerzonej zgodnie z Wytycznymi.

Techniczne „nowości”

1

Raportowanie poprzez łączenie do innych dokumentów

Jeśli organizacja nie chce powielać informacji zawartych w innych, publicznie dostępnych dokumentach/raportach, może się do nich odwołać w raporcie GRI, ale wymaga to podania tytułu dokumentu oraz strony/tabeli, która zawiera niezbędne informacje. Jest to szczególnie istotne dla raportów internetowych.

2

Powiadamanie GRI o wydaniu raportu według G4

- Przekazanie informacji czy raport został przygotowany „zgodnie z” i czy w opcji Podstawowej czy Rozszerzonej
- W przypadku niespełnienia wymagań należy umieścić informację, że raport opiera się o Wytyczne G4, ale nie jest w pełni zgodny z modelem. Listę z zawartymi wskaźnikami należy umieścić w tabeli GRI
- **Przekazanie wersji drukowanej lub elektronicznej, zarejestrowanie raportu w bazie GRI** - globalna lista raportów opracowanych zgodnie z Wytycznymi GRI znajduje się na [stronie GRI](#).

Rodzaje raportów GRI

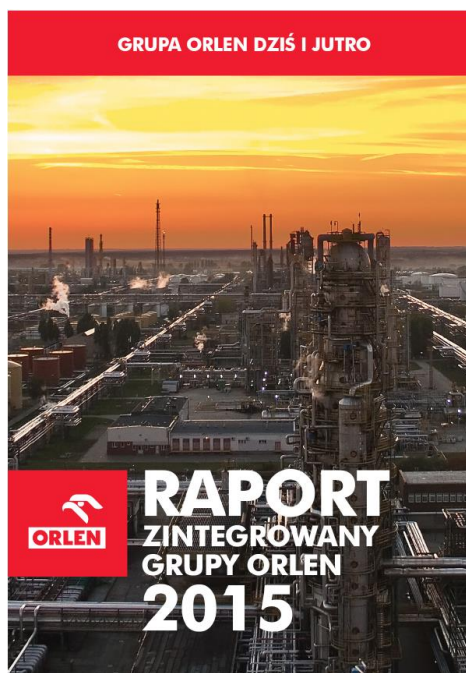
- Raport zrównoważonego rozwoju GRI (wydzielony)
- Raport zintegrowany z wykorzystaniem lub spełniający wymagania GRI
- Raport zrównoważonego rozwoju, który wykorzystuje Wytyczne GRI

Przykłady raportów GRI – dyskusja

Przykłady raportów GRI – dyskusja

Agenda

Dzień 1

1. Wprowadzenie
2. System GRI a inne standardy raportowania
3. Składowe systemu GRI
4. **Podsumowanie**

Dzień 2

Agenda

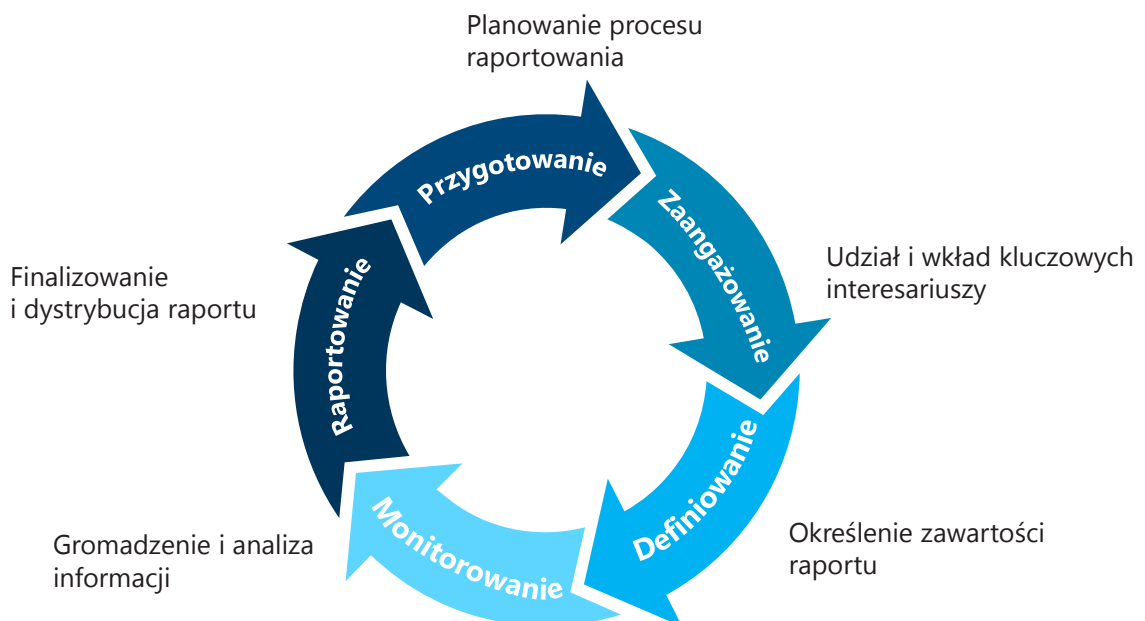
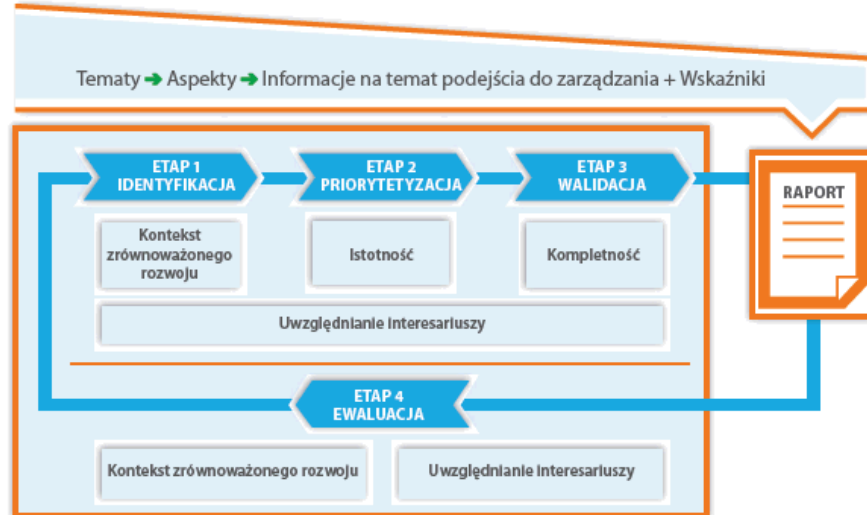
Dzień 2

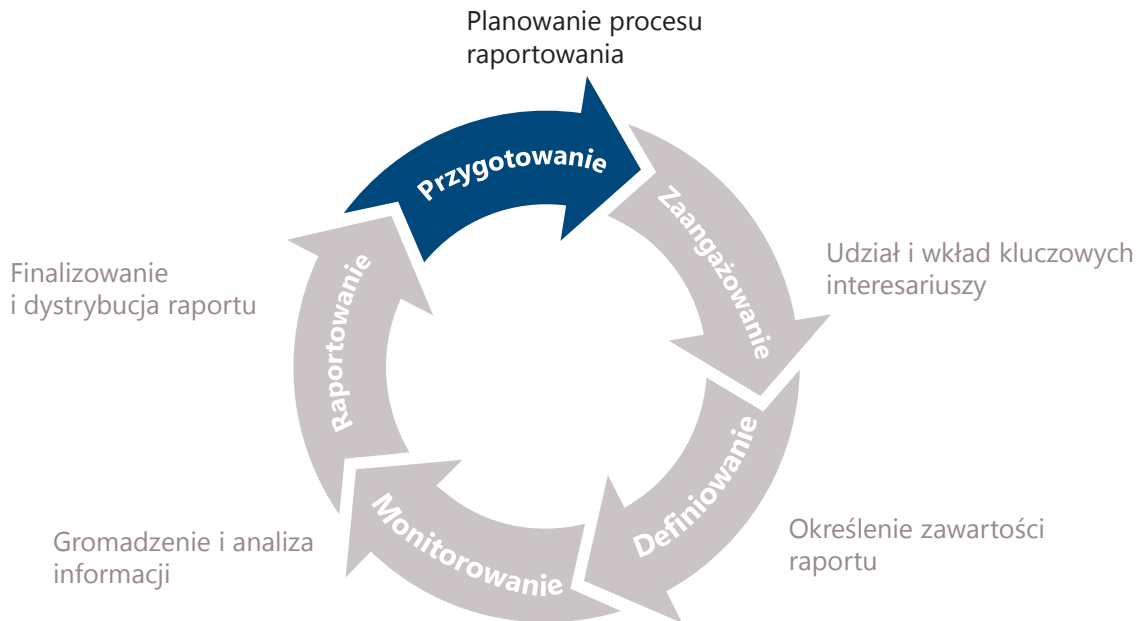
- 1. Proces raportowania przy aplikacji standardu GRI G4**
2. Weryfikacja raportu niefinansowego – wyzwania
3. Sprawdzian wiadomości

Proces raportowania G4

ILUSTRACJA 2

Określanie istotnych aspektów oraz ich granic: proces

Plan opracowania raportu

1. Powołanie zespołu ds. raportowania kwestii zrównoważonego rozwoju
2. Ustalenie, co musi się wydarzyć, aby organizacja mogła zaraportować wg G4
3. Zaangażowanie/włączenie kluczowych osób w organizacji
4. Spotkanie inauguracyjne procesu raportowania – uzgodnienie przebiegu procesu
5. Wybór opcji zgodności (podstawowa czy rozszerzona)
6. Zaplanowanie procesu definiowania istotnych aspektów
7. Opracowanie planu przygotowania raportu z uwzględnieniem kluczowych decyzji
8. Ustalenie agendy spotkań do czasu publikacji raportu

Opracowanie wizji raportu

Wskaźniki profilowe:

- Wskaźniki minimalne
- Wskaźniki wymagane wyłącznie dla opcji rozszerzonej

STRATEGIA I ANALIZA											
G4-1	G4-2										
PROFIL ORGANIZACJI											
G4-3	G4-4	G4-5	G4-6	G4-7	G4-8	G4-9	G4-10	G4-11	G4-12	G4-13	
G4-14	G4-15	G4-16									
ZIDENTYFIKOWANE ISTOTNE ASPEKTY ORAZ ODPOWIADAJĄCE IM GRANICE											
G4-17	G4-18	G4-19	G4-20	G4-21	G4-22	G4-23					
ZAANGAŻOWANIE INTERESARZY											
G4-24	G4-25	G4-26	G4-27								
PROFIL RAPORTU											
G4-28	G4-29	G4-30	G4-31	G4-32	G4-33						
LAD ORGANIZACYJNY											
G4-34	G4-35	G4-36	G4-37	G4-38	G4-39	G4-40	G4-41	G4-42	G4-43	G4-44	
G4-45	G4-46	G4-47	G4-48	G4-49	G4-50	G4-51	G4-52	G4-53	G4-54	G4-55	
ETYKA											
G4-56	G4-57	G4-58									

LEGENDA

◊ Wskaźniki profilowe ⊕ Wymagane wskaźniki profilowe dla opcji aplikacji „zgodnie z” OECD Nawiazanie do Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych UNGC Nawiazanie do „Dziesięciu zasad” Inicjatywy ONZ Global Compact

Opracowanie wizji raportu

Wskaźniki szczegółowe:

- DMA (Disclosures on Management Approach)
- Istotnie aspekty

PRZEGLĄD WSKAŹNIKÓW SZCZEGÓŁOWYCH G4

INFORMACJE DOTYCZĄCE PODEJŚCIA DO ZARZĄDZANIA											
G4-DMA											
Wskaźniki według aspektów											
KATEGORIA EKONOMICZNA											
Wyniki ekonomiczne											
G4-EC1	G4-EC2	G4-EC3	G4-EC4								
Obecność na rynku											
G4-EC5	G4-EC6										
Pośredni wpływ ekonomiczny											
G4-EC7	G4-EC8										
Praktyki zakupowe											
G4-EC9											
KATEGORIA ŚRODOWISKOWA											
Materiały/Surowce											
G4-EN1	G4-EN2										
Energia											
G4-EN3	G4-EN4	G4-EN5	G4-EN6	G4-EN7							
Woda											
G4-EN8	G4-EN9	G4-EN10									
Bioróżnorodność											
G4-EN11	G4-EN12	G4-EN13	G4-EN14								
Emisje											
G4-EN15	G4-EN16	G4-EN17	G4-EN18	G4-EN19							
G4-EN20	G4-EN21										
Śmieci i odpady											
G4-EN22	G4-EN23	G4-EN24	G4-EN25	G4-EN26							
Wskaźniki według aspektów											
KATEGORIA ŚRODOWISKOWA											
Produkty i usługi											
G4-EN27	G4-EN28										
Zgodność z regulacjami											
G4-EN29											
Transport											
G4-EN30											
Ogólne											
G4-EN31											
Ocena środowiskowa dostawcy											
G4-EN32	G4-EN33										
Mechanizmy skargowe dotyczące kwestii środowiskowych											
G4-EN34											
KATEGORIA SPOŁECZNA											
PRAKTYKI ZATRUDNIANIA I GODNEJ PRACY											
Zatrudnienie											
G4-LA1	G4-LA2	G4-LA3									
Stosunki pomiędzy pracownikami a kadry zarządzającą											
G4-LA4											
Bezpieczeństwo i higiena pracy											
G4-LA5	G4-LA6	G4-LA7	G4-LA8								
Szkolenia i edukacja											
G4-LA9	G4-LA10	G4-LA11									
Różnorodność i równość szans											
G4-LA12											
Równość wynagrodzenia kobiet i mężczyzn											
G4-LA13											

Wskaźniki według aspektów	Wskaźniki według aspektów	Wskaźniki według aspektów	Wskaźniki według aspektów
PRAKTYKI ZATRUDNIANIA I GODNEJ PRACY OECD/UNGC	PRAWA CZŁOWIEKA OECD/UNGC	SPOŁECZEŃSTWO OECD/UNGC	ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA PRODUKT OECD
Ocena dostawcy pod kątem praktyk zatrudniania	Praca przymusowa lub obowiązkowa	Społeczności lokalne	Zdrowie i bezpieczeństwo klientów
G4-LA14 G4-LA15	G4-HR6	G4-SO1 G4-SO2	G4-PR1 G4-PR2
Mechanizmy skargowe dotyczące praktyk zatrudniania	Praktyki w zakresie bezpieczeństwa	Zapobieganie korupcji	Znakowanie produktów i usług
G4-LA16	G4-HR7	G4-SO3 G4-SO4 G4-SO5	G4-PR3 G4-PR4 G4-PR5
PRAWA CZŁOWIEKA OECD/UNGC	Prawa ludności rdzennej	Zasady udziału w życiu publicznym	Komunikacja marketingowa
Investycje	G4-HR8	G4-SO6	G4-PR6 G4-PR7
G4-HR1 G4-HR2	Ocena	Zachowania antykonkurencyjne	Prywatność klienta
Niedyskryminowanie	G4-HR9	G4-SO7	G4-PR8
G4-HR3	Ocena dostawcy pod kątem poszanowania praw człowieka	Zgodność z regulacjami	Zgodność z regulacjami
Wolność zrzeszania się i zawierania układów zbiorowych	G4-HR10 G4-HR11	G4-SO8	G4-PR9
G4-HR4	Mechanizmy skargowe dotyczące praw człowieka	Ocena dostawcy pod kątem kwestii społecznych	
Praca dzieci	G4-HR12	G4-SO9 G4-SO10	
G4-HR5		Mechanizmy skargowe dotyczące wpływu społecznego	
		G4-SO11	

Podejście do zarządzania (DMA)

Wymagane ujawnienia

- Pokazuje, jak zarządzane są istotne Aspekty. Zapewnia kontekst dla wyników organizacji
- **Wskaźówki ogólne:** Trzy punkty wymagane dla każdego istotnego Aspektu (Patrz Zasady raportowania i wskaźniki: str. 46 i Podręcznik stosowania wytycznych: str. 64-65)
- **Wskaźówki szczegółowe:** mają zawierać dodatkowe informacje dla aspektów (*opracowane tylko dla niektórych aspektów*). (Patrz Zasady raportowania i wskaźniki: str. 46 i Podręcznik stosowania wytycznych: DMA właściwe dla Aspektu)

Przykład: Wskaźówki dotyczące konkretnego aspektu dla G4-DMA-b.

Opisać, czy organizacja podlega jakimkolwiek krajowym, regionalnym lub branżowym przepisom i politykom energetycznym. Podać przykłady takich przepisów i polityk.

Wskaźniki

- Informacje na temat wyników lub rezultatów związanych z istotnymi Aspektami
- Wskaźniki pojawiają się dla każdego Aspektu w każdej kategorii

Przykład:

Aspekt: Materiały/Surowce

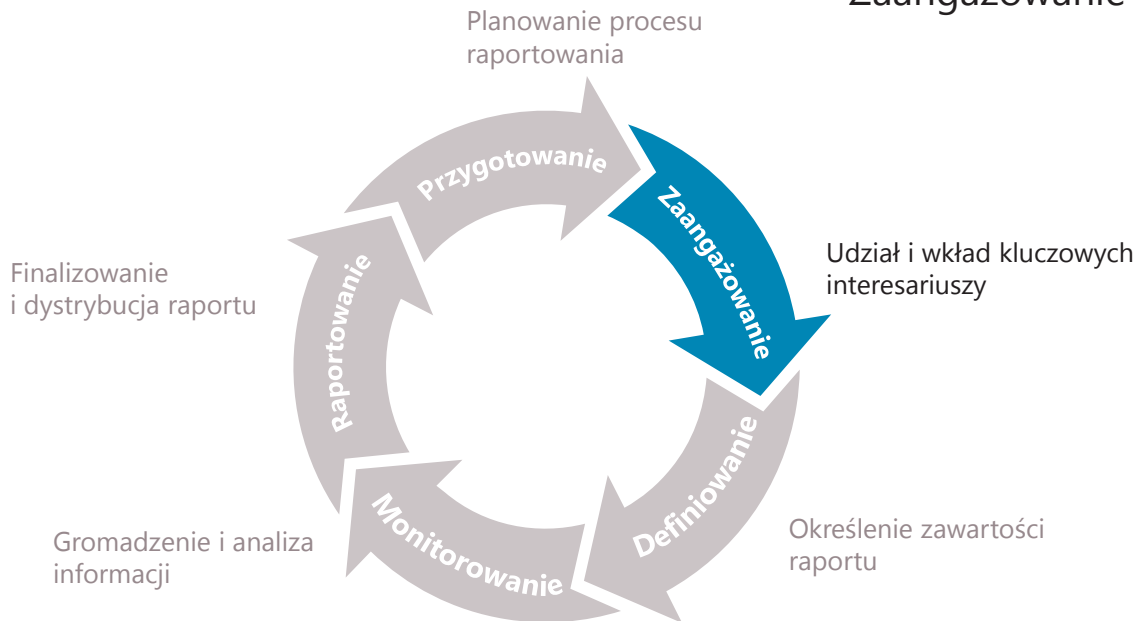
G4-EN 1

Wykorzystywane materiały/surowce wg masy lub objętości

- a. Podać całkowitą masę lub objętość materiałów/ surowców, które są wykorzystywane do produkcji oraz pakowania podstawowych produktów i usług organizacji w okresie objętym raportowaniem w podziale na:
- Stosowane materiały/surowce nieodnawialne;
 - Stosowane materiały/surowce odnawialne.

Kategorie	Wskaźniki wyników
Ekonomiczne	G4-EC1 do G4-EC9
Środowiskowe	G4-EC1 do G4-EN34
Społeczne	(patrz podkategorie poniżej)
Praktyki zatrudnienia i godna praca	G4-LA1 do G4-LA16
Respektowanie praw człowieka	GR-HR1 do G4-HR12
Społeczeństwo	G4-SO1 do G4-SO11
Odpowiedzialność za produkt	G4-PR1 do G4-PR9

Zaangażowanie

Interesariusze wg. GRI

Interesariusze

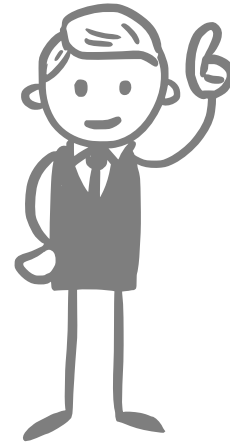
Interesariuszami są podmioty prawne lub fizyczne, na które, z racjonalnego punktu widzenia, mają znaczący wpływ działania, produkty i usługi organizacji oraz których działania według uzasadnionych oczekiwań mogą wpływać na zdolność organizacji do skutecznej realizacji jej strategii i osiągnięcia celów. Do interesariuszy zalicza się także podmioty prawne lub fizyczne uprawnione na mocy prawa lub konwencji międzynarodowych do wnoszenia uzasadnionych roszczeń wobec organizacji.

Interesariuszami mogą być podmioty lub osoby, które przyczyniły się do rozwoju organizacji (np. pracownicy, akcjonariusze, dostawcy) lub które są powiązane z organizacją w inny sposób (np. grupy szczególnie wrażliwe w danej społeczności, przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego).

Wartość dla procesu raportowania

- Akceptacja wybranych tematów
- Różne spojrzenia na wpływ wywierany przez organizację
- Identyfikacja problemu
- Wrażenie zewnętrzne
- Wiedza

Niezmiernie ważne dla procesu definiowania istotnych Aspektów, jakie mają być ujęte w raporcie.

Wybór kluczowych interesariuszy

Czynniki ogólne, które należy wziąć pod uwagę

- Odpowiedzialność
- Bliskość
- Zależność
- Reprezentacja

Wybór interesariuszy dostosowany do **celów** organizacji w procesie raportowania

Uwaga: GRI nie zaleca żadnych modeli do wyboru kluczowych interesariuszy

Definiowanie

Identyfikacja

Należy składać raport o tym **co** jest ważne i **gdzie** jest ważne.

- Na podstawie „*znaczącego ekonomicznego, środowiskowego i społecznego wpływu wywieranego przez organizację lub wiążących opinii i decyzji interesariuszy*”
- Uwzględnienie Aspektów GRI (oraz informacji sektorowych GRI)
- Analiza znaczącego wpływu wywieranego przez działalność organizacji (uwzględnienie wpływu obecnych i przyszłych celów)
- Dialog z interesariuszami
- Rozważenie społecznego odbioru tych działań i umocowania do ich prowadzenia

Określenie zakresu

1. Wewnątrz organizacji
2. Na zewnątrz organizacji
3. Wewnątrz i na zewnątrz organizacji

„Moja firma wywiera wpływ na ... poprzez ...”

Aspekt	Oddziaływanie
<ul style="list-style-type: none"> • Środowisko (np. zasoby wodne) • Społeczeństwo (np. bezrobocie w regionie) • Gospodarkę (np. budżet lokalnego samorządu) • Własną organizację (np. pracownicy) 	<ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystanie wody w procesie produkcyjnym • Zatrudnianie osób z lokalnych społeczności • Podatki i opłaty związane z działalnością • Szkolenia i rozwój kapitału ludzkiego

Jaki element łańcucha wartości?

Wewnątrz czy na zewnątrz organizacji?

Istotność

- Wyjaśnij proces definiowania zawartości raportu oraz granic aspektów
- Wyjaśnij jak organizacja wdraża zasady definiowania treści raportu

str. 31-40

- Wymień wszystkie istotne aspekty zidentyfikowane w procesie definiowania treści raportu

str. 31-40

W przypadku każdego istotnego aspektu opisać jego granice w ramach organizacji zgodnie z tym, co poniżej:

- Podać czy aspekt jest istotny wewnątrz organizacji
- Jeśli aspekt nie jest istotny dla wszystkich podmiotów w ramach organizacji (zgodnie z G4-17), wybrać jedno z poniższych dwóch podejść i ująć w raporcie:
 - Listę podmiotów lub grup podmiotów uwzględnionych we wskaźniku G4-17, dla których aspekt nie jest istotny lub
 - Listę podmiotów lub grup podmiotów uwzględnionych we wskaźniku G4-17, dla których aspekt jest istotny
- Podać wszelkie szczegółowe limity dotyczące granic w ramach organizacji

str. 31-40

Istotność

W przypadku każdego istotnego aspektu opisać jego granice na zewnątrz organizacji zgodnie z zasadami poniżej:

- Podać czy aspekt jest istotny na zewnątrz organizacji.
- Jeśli aspekt jest istotny na zewnątrz organizacji, zidentyfikuj podmioty, grupy podmiotów lub elementy, dla których aspekt jest istotny. Ponadto, podać lokalizację geograficzną, gdzie aspekt posiada istotne znaczenie dla zidentyfikowanych podmiotów.
- Podać wszelkie szczegółowe limity dotyczące granic na zewnątrz organizacji.

str. 31-40

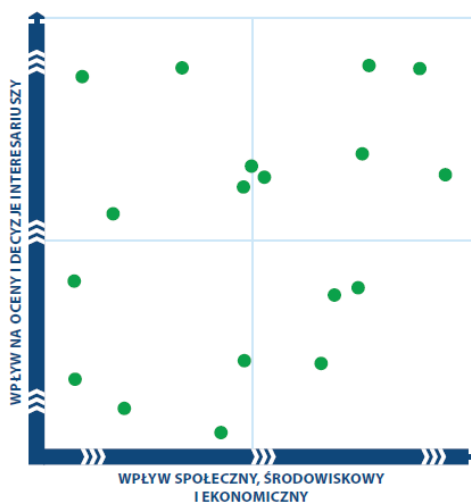
- Uzasadnić istotność aspektu. Podać oddziaływanie, które powoduje że aspekt jest istotny.
- Opisać, jak organizacja zarządza istotnymi aspektami lub ich oddziaływaniem
- Podać ocenę podejścia do zarządzania, m.in.:
 - Mechanizmy oceny podejścia do zarządzania
 - Wyniki oceny podejścia do zarządzania
 - Wszystkie istotne korekty podejścia do zarządzania

str. 64-65

Ustalenie priorytetów i zatwierdzenie

ILUSTRACJA 6

Prezentacja graficzna priorytetyzacji aspektów

- Określenie istotnych aspektów
- Zapewniając „racjonalny i zrównoważony udział”
- Zatwierdzenie dotyczące istotnych aspektów i Zakresu zachowując zasadę kompletności
- Istotne aspekty i Zakres powinny zostać przekształcone w DMA i wskaźniki
- Proces powinien być udokumentowany

Monitorowanie

Ocena systemów monitoringu

A. Przygotowanie listy informacji, które mają być ujawnione

Standardowe informacje GRI G4, DMA, Wskaźniki (i inne informacje)

B. Sprawdzenie wewnętrznych

Luki w obecnych systemach monitoringu, aby uzyskać niezbędne dane, **wewnątrz i na zewnątrz** organizacji. Należy wziąć pod uwagę **jakość** informacji

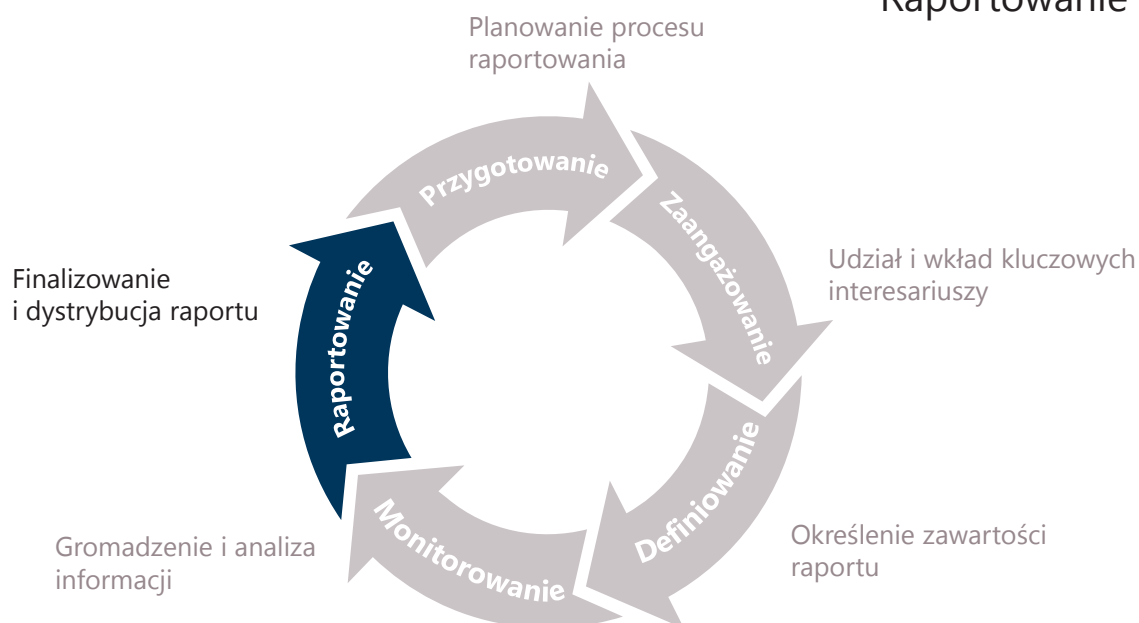
C. Podejmowanie decyzji dotyczących sposobu postępowania

Potrzebne **zasoby** i ramy czasowe

Co dalej?

- Gromadzenie i ocena danych
- GRI zaleca ustalanie celów – cele rozumiane jako publiczne zobowiązania
- Usprawnienie pomiarów i monitorowanie
- Poprawienie efektywności działań nakierowanych na zrównoważony rozwój
- Kontrola
- Weryfikacja zewnętrzna

Raportowanie

Indeks treści GRI

- Opcja „zgodnie z” wybrana przez organizację
- Indeks treści GRI dla wybranej opcji (patrz tabele poniżej)
- Podać odniesienie do zewnętrznego raportu z weryfikacji, jeśli raport został poddany zewnętrznej weryfikacji (GRI zaleca poddanie raportu zewnętrznej weryfikacji pod kątem jakości, ale nie jest to wymóg, aby raport był „zgodny z” Wytocznymi).

Indeks treści GRI dla „zgodnie z” – opcja podstawowa

WSKAŹNIKI PROFILOWE		
Wskaźniki profilowe	Strona	Zewnętrzna weryfikacja
Wskażać, czy wskaźniki poddano zewnętrznej weryfikacji. Jeśli tak, podać odnośnik do strony z oświadczeniem dotyczącym zewnętrznej weryfikacji w raporcie.		
STRATEGIA I ANALIZA		
G4-1		
PROFIL ORGANIZACJI		
G4-3		
G4-4		
G4-5		

Indeks treści GRI dla „zgodnie z” – opcja rozszerzona

WSKAŹNIKI PROFILOWE			
Wskaźniki profilowe	Strona	Pominięcia	Zewnętrzna weryfikacja
		W wyjątkowych przypadkach, jeśli nie ma możliwości podania konkretnych informacji, należy podać przyczynę pominięcia (zgodnie z definicją na str. 13).	Określić, czy wskaźniki zostały poddane zewnętrznej weryfikacji. Jeśli tak, podać odnośnik do strony z oświadczeniem dotyczącym zewnętrznej weryfikacji w raporcie.
STRATEGIA I ANALIZA			
G4-1		nie dotyczy	
G4-2		nie dotyczy	

WSKAŹNIKI SZCZEGÓŁOWE			
Istotne aspekty (jak w G4-19)	Informacje na temat podejścia do zarządzania i wskaźniki	Pominięcia	Zewnętrzna weryfikacja
Wymienić wszystkie zidentyfikowane istotne aspekty.	Wymienić wskaźniki szczegółowe powiązane z każdym zidentyfikowanym istotnym aspektem wraz z numerem strony (lub linkiem).	W wyjątkowych przypadkach, jeśli nie ma możliwości podania konkretnych informacji, należy podać przyczynę pominięcia (zgodnie z definicją na str. 13).	Wskażać, czy wskaźniki poddano zewnętrznej weryfikacji. Jeśli tak, podać odnośnik do strony z oświadczeniem dotyczącym zewnętrznej weryfikacji w raporcie.

Raportowanie

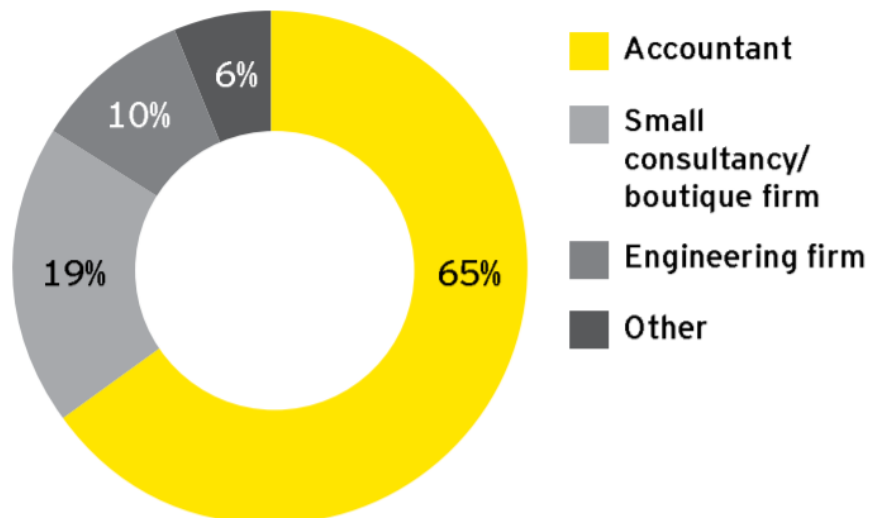
- Realizacja zwięzłego i terminowego raportu
- Przedstawienie raportu do weryfikacji GRI i/lub zewnętrznej weryfikacji
- Publikacja raportu
- Rejestracja raportu na stronie GRI
- Rozpowszechnienie wewnętrzne i zewnętrzne

Agenda

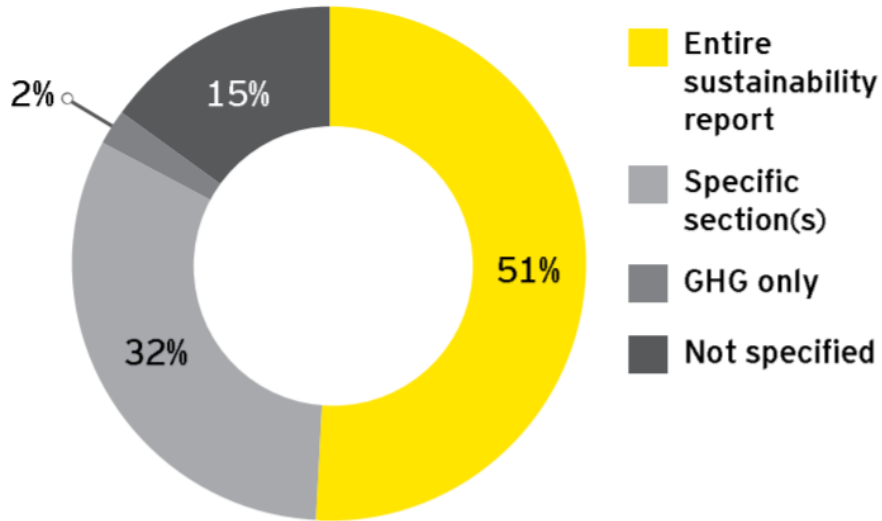
Dzień 2

1. Proces raportowania przy aplikacji standardu GRI G4
2. **Weryfikacja raportu niefinansowego – wyzwania**
3. Sprawdzian wiadomości

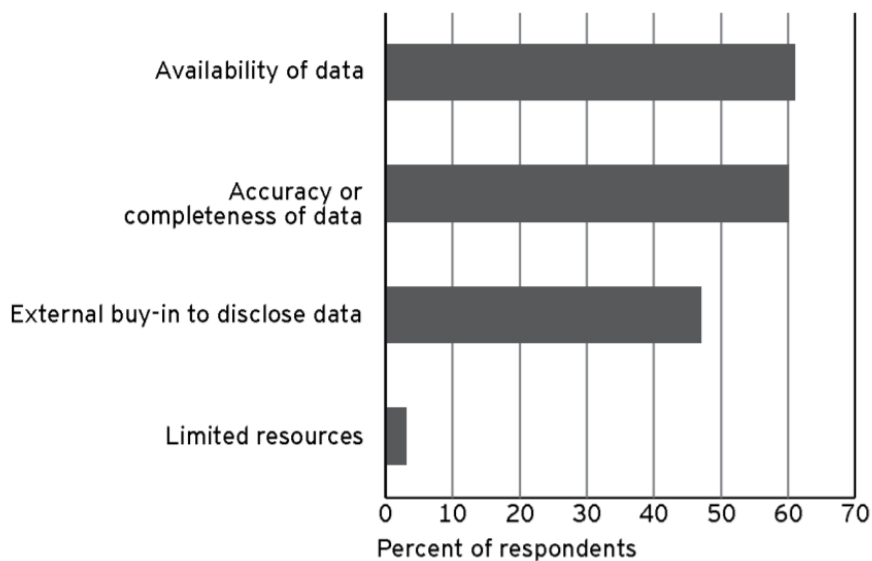
Kto najczęściej weryfikuje raporty społeczne?

Jakie dane podlegają weryfikacji?

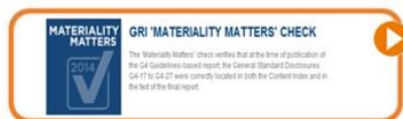

Jakie są wyzwania w procesie weryfikacji?

Weryfikacja GRI „Materiality Matters”

- Co sprawdza ta weryfikacja?
- Jak można się o nią ubiegać?
- Co to za proces?
- Więcej szczegółowych informacji na stronie internetowej GRI

Weryfikacja

G4-33

- Podać politykę organizacji oraz bieżące praktyki w zakresie zapewnienia zewnętrznej weryfikacji raportu.
- Jeśli zakres i podstawy weryfikacji zewnętrznej nie zostały uwzględnione w raporcie weryfikacyjnym dołączonym do raportu zrównoważonego rozwoju, należy je dodatkowo podać.
- Opisać relacje między organizacją a podmiotem prowadzącym zewnętrzną weryfikację.
- Podać, czy w procesie weryfikacji raportu zrównoważonego rozwoju udział wzięli przedstawiciele najwyższego organu zarządzającego lub wyższej kadry zarządzającej.

Inne usługi atestacyjne – KSRF3000/MSUA 3000

- **Usługa dająca wystarczającą pewność** – jej celem jest obniżenie poziomu ryzyka usługi atestacyjnej do możliwego do zaakceptowania niskiego poziomu w okolicznościach towarzyszących wykonywaniu usługi. Stanowi to podstawę do wyrażenia przez praktyka wniosku w formie pozytywnej (przez afirmację).
- **Usługa dająca umiarkowaną pewność** – jej celem jest obniżenie ryzyka usługi do poziomu możliwego do zaakceptowania, w okolicznościach towarzyszących wykonywaniu usługi (ale wyższego niż w przypadku usługi atestacyjnej dającej wystarczającą pewność). Stanowi to podstawę do wyrażenia przez praktyka wniosku w formie zaprzeczenia (przez negację).

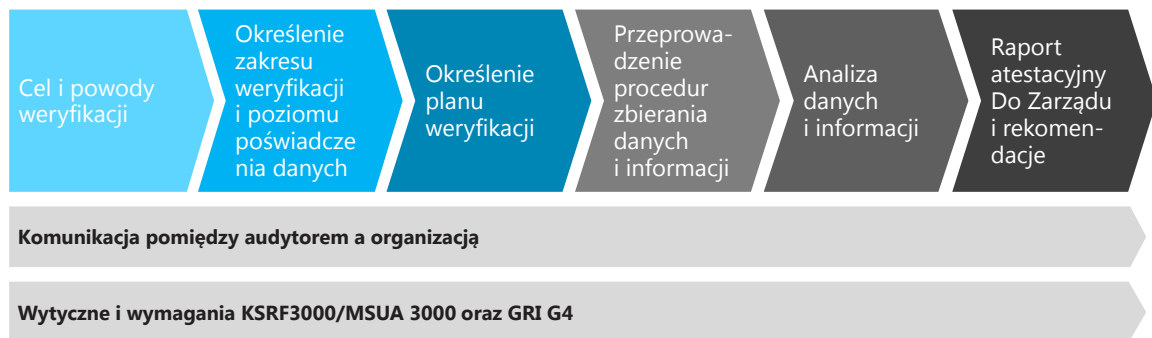
Inne usługi atestacyjne – KSRF3000/MSUA 3000

Charakterystyka usług atestacyjnych

- Usługę można uznać za atestacyjną jeżeli występują w jej przypadku **łącznie** następujące elementy:
 1. Udział **trzech stron** (biegły rewident, strona odpowiedzialna za atestowane zagadnienie, zamierzony (przewidywany) użytkownik zagadnienia);
 2. **Zagadnienie** będące przedmiotem usługi musi spełniać określone warunki;
 3. Istnienie **właściwych kryteriów** oceny lub pomiaru;
 4. Zebranie wystarczających i odpowiednich **dowodów**, pozwalających na przedstawienie raportu poświadczającego zawierającego ocenę;
 5. Sporządzenie **pisemnego raportu poświadczającego** z wykonania usługi atestacyjnej, zawierającego wnioski o zagadnieniu, dające wystarczającą pewność lub umiarkowaną pewność.

Weryfikacja

Podjęcie do weryfikacji

Weryfikacja – praktyczne aspekty

- Co należy rozważyć przy weryfikacji poniższego wskaźnika?

CAŁKOWITY POBÓR WODY WEDŁUG ŹRÓDŁA

- Podać całkowitą objętość wody pobieranej z następujących źródeł:
 - wody powierzchniowe, w tym wody z terenów podmokłych, rzek, jezior i oceanów;
 - wody gruntowe;
 - woda deszczowa bezpośrednio zebrana i przechowywana przez organizację;
 - ścieki z innej organizacji;
 - dostawy wody miejskiej i dostawy z innych przedsiębiorstw wodnych.
- Podać standardy, metodologie oraz założenia przyjęte do wyliczeń.

Weryfikacja – praktyczne aspekty

- Co należy rozważyć przy weryfikacji wskaźnika G4-EN8: Całkowity pobór wody według źródła?
 - Jakie źródła wody są wykorzystywane przez spółkę?
 - Czy spółka posiada odpowiednie zezwolenia na pobór wody?
 - Jakie metody pomiaru poboru wody są stosowane – liczniki, estymacje, etc?
 - W przypadku liczników – czy są weryfikowane/kalibrowane? Jeśli tak, z jaką częstotliwością?
 - W przypadku estymacji – na jakich danych bazuje model, w jaki sposób spółka zapewnia ich kompletność i adekwatność, kto opracowuje i waliduje obliczenia na potrzeby modelu?
 - Czy dane dla różnych lokalizacji obejmują ten sam przedział czasowy?
 - W przypadku poboru wody z sieci – czy spółka uzgadnia ilość wody pobranej zarejestrowanej wewnątrz i tej zafakturowanej przez dostawcę?
 - Czy zdarzyło się, że spółka zakwestionowała otrzymaną fakturę?
 - Czy spółka była przedmiotem kontroli państwowych organów nadzorujących kwestie środowiskowe? Jeśli tak, jaka była konkluzja z przeprowadzonej kontroli?

Weryfikacja – praktyczne aspekty

- Co należy rozważyć przy weryfikacji poniższego wskaźnika?

G4-LA9

**ŚREDNIA LICZBA GODZIN SZKOLENIOWYCH W ROKU PRZYPADAJĄCA NA PRACOWNIKA
W PODZIALE NA PŁEĆ ORAZ NA KATEGORIĘ PRACOWNIKÓW**

- a. Podać średnią liczbę godzin szkoleniowych odbytych przez pracowników organizacji w okresie objętym raportowaniem, w podziale na:
- płeć;
 - kategorię pracowników.

Weryfikacja – praktyczne aspekty

- Co należy rozważyć przy weryfikacji wskaźnika G4-LA9: Średnia liczba godzin szkoleniowych w roku przypadająca na pracownika w podziale na płeć oraz na kategorię pracowników?
 - W jaki sposób godziny szkoleniowe są rejestrowane w spółce?
 - Czy system zbierania danych uwzględnia wszystkie typy szkoleń (e-learning, szkolenia zewnętrzne, szkolenia wewnętrzne, etc.)
 - W jaki sposób spółka zapewnia kompletność i adekwatność danych?
 - W jaki sposób spółka upewnia się, że osoba fizycznie uczestniczyła w danym szkoleniu?
 - W jaki sposób spółka definiuje kategorię pracowników? Czy definicja uwzględnia/wyklucza kontraktorów, praktykantów lub pracowników tymczasowych?
 - W jaki sposób przypisywana jest informacja o płci pracownika?

Weryfikacja – praktyczne aspekty

- Co należy rozważyć przy weryfikacji poniższych wskaźników?

G4-56

- a. Podać wartości organizacji, jej zasady, standardy i normy zachowania ujęte w postaci kodeksów postępowania oraz kodeksów etyki.

G4-57

- a. Opisać wewnętrzne i zewnętrzne mechanizmy w zakresie naruszeń zasad etycznych i prawa oraz kwestii związanych z uczciwością organizacji, np. infolinie etyczne.

Weryfikacja – praktyczne aspekty

- Co należy rozważyć przy weryfikacji wskaźnika G4-56 i G4-57 dotyczących zasad postępowania oraz towarzyszących mechanizmów zgłaszania nadużyć?
 - Czy istnieje Uchwała Zarządu wprowadzająca zasady postępowania/kodeks etyczny?
 - Czy istnieje dedykowany kanał komunikacji wewnętrznej poświęcony wdrożonym rozwiązaniom dotyczącym etyki?
 - Czy istnieją mechanizmy zgłaszania naruszeń zasad etyki?
 - Czy spółka zakomunikowała mechanizmy zgłaszania pracownikom?
 - Czy spółka monitoruje naruszenia zgłoszone za pomocą dedykowanych mechanizmów?
 - W jaki sposób spółka weryfikuje i rozwiązuje zgłoszenia?

Agenda

Dzień 2

1. Proces raportowania przy aplikacji standardu GRI G4
2. Weryfikacja raportu niefinansowego – wyzwania
3. **Sprawdzian wiadomości**

Sprawdzian wiadomości

- 1) Czym jest GRI?
 - a) Międzynarodowa niezależna organizacja, która pomaga firmom, rządów oraz innym organizacjom zrozumieć jaki wpływ ma biznes na krytyczne problemy związane ze zrównoważonym rozwojem, takie jak zmiana klimatu, prawa człowieka czy korupcja
 - b) Standard raportowania wykorzystywany przy opracowaniu raportów społecznych
 - c) Globalną organizacją zajmującą się jedynie tematyką ochrony środowiska

Sprawdzian wiadomości

- 2) Czego dotyczą zasady raportowania wg. Wytycznych GRI G4?
 - a) Treści i strony wizualnej raportu
 - b) Obligatoryjnego zaangażowania interesariuszy i treści raportu
 - c) Treści i jakości raportu

Sprawdzian wiadomości

3) Wymień cztery etapy raportowania wg. GRI

- a) Identyfikacja, zaangażowanie interesariuszy, priorytetyzacja, walidacja
- b) Identyfikacja, priorytetyzacja, walidacja, ewaluacja
- c) Identyfikacja, priorytetyzacja, raportowanie, ewaluacja

Sprawdzian wiadomości

4) Jakie są dwie opcje raportowania wg. Wytycznych G4?

- a) Wersja podstawowa i rozszerzona
- b) Wersja dla korporacji i MŚP
- c) Wersja dla początkujących i zaawansowanych w raportowaniu społecznym

Sprawdzian wiadomości

5) Wymień co najmniej trzy elementy jakie będzie musiało objąć Oświadczenie w odniesieniu do informacji niefinansowych.

- a) opis modelu biznesowego, kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością jednostki oraz opis istotnych ryzyk związanych z powyższymi kwestiami
- b) Opis modelu biznesowego, opis polityk stosowanych przez jednostkę w odniesieniu do kwestii wymienionych powyżej, a także opis rezultatów stosowania tych polityk oraz wskaźniki dotyczące jedynie wpływu spółki w obszarze środowiskowym
- c) Opis modelu biznesowego, opis istotnych ryzyk związanych z powyższymi kwestiami oraz listę wszystkich produktów/usług świadczonych przez spółkę

Sprawdzian wiadomości

6) Spółka przygotowuje oświadczenie, które będzie elementem sprawozdania z działalności. Czy data przygotowania i publikacji w odniesieniu do nowych wymagań Ustawy o rachunkowości w odniesieniu do informacji niefinansowych to ta sama data?

- a) Tak
- b) Nie

Sprawdzian wiadomości

7) Czy spółki objęte nowymi wymogami w odniesieniu do informacji niefinansowych będą musiały poddać je niezależnej weryfikacji?

- a) Tak
- b) Nie

Sprawdzian wiadomości

8) Czy poprzez Oświadczenie w odniesieniu do informacji niefinansowych spółka automatycznie przygotowuje raport zintegrowany?

- a) Tak
- b) Nie

Sprawdzian wiadomości

9) Czym jest raport zintegrowany?

- a) Podsumowanie w jaki sposób realizowana jest strategia biznesowa i w jaki sposób system zarządzania ryzykiem przekłada się na tworzenie wartości firmy w czasie, z uwzględnieniem wpływu firmy na otoczenie
- b) Podsumowanie danych finansowych oraz niefinansowych w jednym dokumencie
- c) Podsumowanie informacji o zintegrowanych systemach zarządzania oraz monitorowanych wskaźnikach finansowych i niefinansowych

Sprawdzian wiadomości

10) Kim są interesariusze przedsiębiorstw?

- a) Są to podmioty zainteresowane działalnością przedsiębiorstwa
- b) Są to pracownicy, dostawcy, odbiorcy i lokalna społeczność
- c) Są to podmioty (osoby, społeczności, instytucje, organizacje, urzędy), które mogą wpływać na przedsiębiorstwo i/lub pozostają pod wpływem jego działalności

Sprawdzian wiadomości

11) Obowiązek ujawniania informacji niefinansowych od 1 stycznia 2017 dotyczy:

- a) Wszystkich przedsiębiorstw
- b) Wszystkich przedsiębiorstw, które zatrudniają ponad 500 osób, i spełniają warunek przychodowy bądź sumy aktywów
- c) Jednostek zainteresowania publicznego spełniających pewne kryteria

Sprawdzian wiadomości

12) W celu sporządzenia oświadczenia/odrębnego sprawozdania o informacjach niefinansowych, należy skorzystać z następującego standardu raportowania:

- a) Jest to indywidualna decyzja jednostki (zasady własne, standardy krajowe, unijne bądź międzynarodowe)
- b) GRI G4 – Global Reporting Initiative
- c) Norma ISO26000 - Wytyczne dotyczące społecznej odpowiedzialności

Sprawdzian wiadomości

13) W szczególnych przypadkach GRI dopuszcza pominięcie wskaźnika. W tym przypadku spółka powinna:

- a) Przemilczeć pominięte informacje
- b) Zidentyfikować pominięte informacje
- c) Zidentyfikować pominięte informacje i wyjaśnić przyczyny dlaczego doszło do pominięcia

Sprawdzian wiadomości

14) Jeśli organizacja nie chce powielać informacji zawartych w innych, publicznie dostępnych dokumentach/raportach, może się do nich odwołać w raporcie GRI:

- a) Prawda
- b) Fałsz

Sprawdzian wiadomości

15) W kwestii weryfikacji raportów, GRI:

- a) Odradza tego typu usługę, ponieważ stanowi zbędne obciążenie dla zasobów spółki
- b) Zachęca do jej przeprowadzenia, ponieważ usługa ta daje większą wiarygodność prezentowanych danych
- c) Wymaga jej przeprowadzenia i definiuje standard weryfikacji w Wytycznych G4

Materiały informacyjne

- Raporty omawiane w trakcie szkolenia
- ✓ <https://www.bzwbk.pl/ms/csr-2015/strona-glowna.html>
- ✓ <http://raportzintegrowany2015.orlen.pl/>

Materiały informacyjne (c.d.)

- e-biblioteka PIBR:
 - ✓ <https://www.pibr.org.pl/pl/e-biblioteka>
 - ✓ https://www.pibr.org.pl/static/items/publishing/FEE-ujawnianie_informacji_naprawde_istotnych.pdf
 - ✓ <https://www.pibr.org.pl/static/items/publishing/FEE-Dyrektywa-UE-w-sprawie-ujawniania-danych-niefinansowych-i-informacji-na-temat-roznorodnosci-Jak-zapewnic-wysoka-jakosc-i-spojnosci-sprawozdawczosci.pdf>
 - ✓ <https://www.pibr.org.pl/static/items/publishing/FEE-Dyrektywa-UE-w-sprawie-ujawniania-danych-niefinansowych-i-informacji-na-temat-roznorodnosci-Rola-bieglych-rewidentow-w-weryfikacji-informacji-niefinansowych.pdf>
- PIBR: <https://www.pibr.org.pl/pl/aktualnosci/685,PIBR-implementuje-kolejny-standard>
- Strona MF – często zadawane pytania odnośnie obowiązku raportowania informacji niefinansowych:
 - ✓ http://www.mf.gov.pl/ministerstwo-finansow/dzialalnosc/rachunkowosc/najczesciej-zadawane-pytania2/-/asset_publisher/yQ5z/content/raportowanie-rozszerzonych-informacji-niefinansowych-oraz-o-polityce-roznorodnosci?redirect=http%3A%2F%2Fwww.mf.gov.pl%2Fministerstwo-finansow%2Fdzialalnosc%2Frachunkowosc%2Fnajczesciej-zadawane-pytania2%3Fp_id%3D101_INSTANCE_yQ5z%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-2%26p_p_col_count%3D1#p_p_id_101_INSTANCE_yQ5z_
- Raportowanie niefinansowe – opracowanie FOB:
 - ✓ http://odpowiedzialnybiznes.pl/wp-content/uploads/2017/01/Analiza-FOB-Ujawnianie_informacji_niefinansowych.pdf

Dziękujemy za uwagę

Centrum Edukacji Krajowej Izby Biegłych Rewidentów
al. Jana Pawła II 80
00-175 Warszawa
e-mail: ce@kibr.org.pl
tel. 22 637 31 04
fax 22 637 30 84